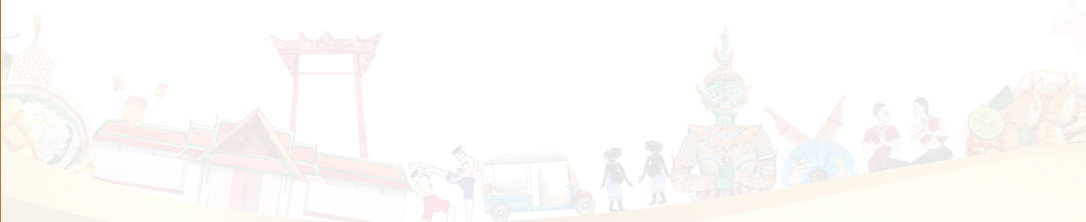

ข้อเสนอเชิงนโยบาย
การปฏิรูปประเทศด้านศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เรื่อง
ภูมิทัศน์ที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

จัดทำโดย
คณะกรรมการพิจารณาเรื่อง การเปิดภูมิทัศน์ที่ศิลปวัฒนธรรม
ภายใต้แนวคิดไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม
ภายใต้ คณะกรรมการจัดการด้านศิลปะและวัฒนธรรม
ใน คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม

ภูมิทัศน์ที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

- เป้าหมายที่ ๒ ยุติความยากจนทุกรูปแบบ
- เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน
- เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- เป้าหมายที่ ๑๑ เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๖๐

- มาตรา ๔๓ (๑) บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิอนุรักษ์ฟื้นฟูหรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ
- มาตรา ๕๐ (๒) ปวงชนชาวไทยมีหน้าที่ป้องกันผลประโยชน์ของชาติและสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- มาตรา ๕๐ (๔) บุคคลมีหน้าที่ร่วมมือ และสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม
- มาตรา ๕๗ (๑) รัฐต้องอนุรักษ์ ฟื้นฟูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติและจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย
- มาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุขไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย
- มาตรา ๗๕ รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขจัดกาารผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ

รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภค หรือการจัดทำบริการสาธารณะ

รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน

ในการพัฒนาประเทศ รัฐพึงคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชน ประกอบกัน

แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

แผนปฏิรูปประเทศ

- ด้านที่ ๑๓ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม ภายใต้แนวคิดไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์ ๕ ประการ คือ ๑) ศึกษารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม ๒) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการนำทุนทางวัฒนธรรมมาใช้ประโยชน์ ผ่านการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม ๓) วิเคราะห์ผลกระทบจากการนำทุนวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมมาใช้ประโยชน์ผ่านการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม ๔) เพื่อศึกษา ทบทวน วิเคราะห์ กฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และ ๕) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข และเพิ่มเติมร่างกฎ หมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ

กระบวนการศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ภาคีเครือข่าย ๓ ภาคส่วน ใน ๒๘ พื้นที่จาก ๒๑ จังหวัดทั่วทุกภูมิภาค ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การประชุมกลุ่มย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการ และเวทีรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายรวม ๔ ครั้ง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้รูปแบบการวิเคราะห์รายละเอียด การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ และการสังเคราะห์บทเรียนจากกรณีศึกษา

ผลการศึกษา สรุปรูปได้ดังนี้

๑. รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม

แนวทางสำคัญในการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรมให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ประกอบด้วย ๑) การสร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญร่วมกันในการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ๒) การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการทุนทางวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม ๓) การสร้างกลไกความร่วมมือของทุกภาคส่วนให้เกิดความสอดคล้องในพื้นที่ และจัดกระบวนการทำงานที่เหมาะสมในรูปแบบ “ไตรภาคี” ปัจจัยความสำเร็จคือ การบริหารเครือข่าย การจัดการทุนวัฒนธรรมความเข้มแข็งของคณะทำงาน ความพร้อมด้านงบประมาณและกฎหมายที่เอื้ออำนวย

๒. แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการนำทุนทางวัฒนธรรมมาใช้ประโยชน์

แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุน มีดังนี้ ๑) ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมระดมความคิด ๒) ให้สถาบันการศึกษาพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา การวิจัยและพัฒนา เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันบนฐานทุนวัฒนธรรม ๓) การพัฒนากฎหมาย เพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของภาครัฐ และภาคเอกชนในกรณีของภาครัฐ ควรมีการออกร่างพระราชบัญญัติไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. .... เพื่อส่งเสริมการดำเนินการภายใต้วิถีวัฒนธรรมของชุมชนสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับชุมชน

๓. ผลกระทบจากการนำทุนวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมมาใช้ประโยชน์ผ่านการเปิดภูมิทัศน์ที่ศิลปะและวัฒนธรรม

การเปิดภูมิทัศน์ที่ศิลปะและวัฒนธรรมช่วยเพิ่มรายได้ครัวเรือนโดยเฉลี่ย ๑๒,๕๐๐ บาท/เดือน รายได้ชุมชนเฉลี่ย ๓๔๑,๕๘๓ บาท/เดือน นอกจากนี้พบว่า ผลตอบแทนการลงทุน (Return of Investment: ROI) ของการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากฐานทุนวัฒนธรรมชุมชน มากกว่า ๗.๔๐ เท่าตัวของเม็ดเงินที่ลงทุน ขณะที่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - ๑๙ ทำให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจหมุนเวียนอยู่ที่ ๔.๔๐ เท่าตัวของเม็ดเงินที่ลงทุน

๔. ผลการทบทวน วิเคราะห์ กฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดภูมิทัศน์ที่ศิลปวัฒนธรรม

กฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมเป็นอุปสรรคและข้อจำกัด ในการสร้างและพัฒนากลไกไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม ดังนั้น การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนทุนทางวัฒนธรรม จำเป็นต้องมีกฎหมายเฉพาะรองรับเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานแบบมี ส่วนร่วมในรูปแบบภาคีเครือข่าย จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องมีกระบวนการยกร่างพระราชบัญญัติไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. ....

ผลการทบทวนและวิเคราะห์ “ร่างพระราชบัญญัติไตรภาคีและศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. ....” มีประเด็นสำคัญควรเพิ่มเติมและปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ ๑) เหตุผลของการตรา ร่างพระราชบัญญัติฯ ขาดความสำคัญ ได้แก่ เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นต้น ๒) ขยายนิยาม “พื้นที่” ในร่างพระราชบัญญัติฯ ควรมีความครอบคลุมพื้นที่ ๓ ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่ในเชิงกายภาพ พื้นที่ออนไลน์/อิเล็กทรอนิกส์ และพื้นที่เชิงกลไก เพื่อบริหารจัดการทุนทางวัฒนธรรม ๓) เพิ่มบทบัญญัติที่สามารถอ้างอิงให้ส่วนราชการ

และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม โดยไม่สร้างภาระด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายให้กับประชาชนและศิลปินในการใช้พื้นที่ทำกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ๔) เพิ่มบทบาทญาติให้ภาคเอกชนและประชาชนสามารถบริจาคเงินเข้ากองทุนฯ ได้ตามความประสงค์ และ ๕) เพิ่มบทบาทญาติเกี่ยวกับการกำหนดกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ และผลลัพธ์

๕. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขและเพิ่มเติมร่างกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดภูมิทัศน์ศิลปวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะทางนโยบายและการปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่มีอยู่เดิม มีดังนี้ ๑) ภาครัฐเป็นเจ้าภาพหลักในการเพิ่มความเข้มแข็งของกลไกไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมระดับพื้นที่ ๒) กรมสรรพากร ควรเพิ่มแรงจูงใจทางภาษีเพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมและสนับสนุนงบประมาณ ๓) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนดแนวทางบริการชุมชนให้มหาวิทยาลัยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางฐานข้อมูลสารสนเทศ ทำการวิจัย และพัฒนา ต่อยอดพื้นที่แห่งการเรียนรู้ประเพณี วัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ๔) แก้ไขกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปจ., เทศบาล, อบต.) ร่วมดำเนินการอนุรักษ์ พื้นที่ฟู พัฒนาและใช้ประโยชน์จาก ทุนทางวัฒนธรรมของประชาชนท้องถิ่นและเมืองรวมทั้งในพื้นที่โบราณสถานได้โดยสะดวก ๕) กระทรวงมหาดไทย ควรออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างศิลปิน ภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอันที่จะร่วมกันกำหนดแนวทางบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะและการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ๖) กระทรวงมหาดไทย ควรแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การจัด

กิจกรรมสาธารณะ การส่งเสริมกีฬาและการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔ ๓) กรมศิลปากร ควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการและสนับสนุนงบประมาณเพื่อบริหารจัดการและดูแลพื้นที่โบราณสถานและโบราณวัตถุ โดยเป็นเจ้าของภาพหลักในการผลักดันการแก้ไขและเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ๔) กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรร่วมกันพัฒนาสื่อดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อเป็นพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลประเพณีวัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับการศึกษาค้นคว้า และการเรียนรู้ของคนรุ่นหลัง และ ๕) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อกิจกรรมภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรมเป็นงานประจำเชิงนโยบายอย่างเป็นรูปธรรมกับทุกพื้นที่ของทุกจังหวัด

ภูมิพื้นที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม คืออะไร

แนวคิดไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม เป็นแนวคิดที่สอดคล้องและขนานรับกับนโยบายระดับประเทศตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนปฏิรูปประเทศ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดหน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา ๕๐(๘) ความว่า บุคคลมีหน้าที่ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรมขณะเดียวกัน

ได้กำหนดหน้าที่ของรัฐไว้ในมาตรา ๕๗ (๑) ว่า รัฐต้องอนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติและจัดให้มีพื้นที่ สาธารณะสำหรับ การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและ สนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้ สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

นอกจากนี้ บทบัญญัติทางรัฐธรรมนูญในมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง ได้วางหลักการไว้ว่า รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาส ได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประชาชน และประเทศ มาตรา ๗๕ วรรคสาม กำหนดให้รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภท ต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชน

และชุมชน มาตรา ๒๕๗ การปฏิรูปประเทศตามหมวดนี้ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ (๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ (๒) สังคมมีความสงบสุขเป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ (๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ (National Brand) และการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรม (Soft Power) อันนำมาสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจจากทุนวัฒนธรรม และสร้างความภาคภูมิใจให้คนในชาติ

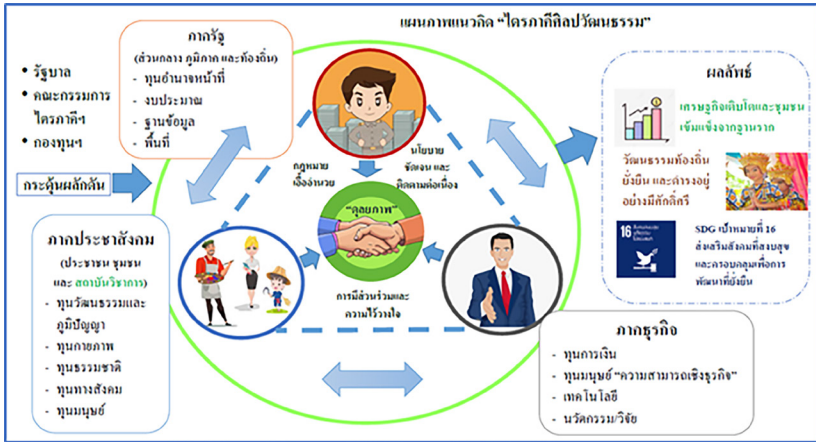
หลักการสำคัญของการเปิดภูมิทัศน์ที่ศิลปวัฒนธรรม ภายใต้แนวคิดไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม คือ การมีส่วนร่วมอย่างมี **“ดุลยภาพ”** ของ ๓ ภาคส่วนหลักอันประกอบด้วย **ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม** โดยแต่ละภาคส่วนจะต้องร่วมมือในลักษณะภาคีหุ้นส่วน (Partnership) ผ่านกลไกความร่วมมือระดับท้องถิ่น (Local Collaboration Mechanism) โดยการร่วมระดม **“ทุน”** และ **“ทรัพยากร”** ที่มีอยู่ ร่วมกันบริหารจัดการวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อและศาสนา ภาษา วรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ศิลปหัตถกรรม โบราณคดี การละเล่น ฯลฯ เพื่อสร้างสรรค์เป็น **“สินค้าวัฒนธรรม”** (Cultural Product) ที่มีคุณค่าและมูลค่านำไปสู่ **“ผลลัพธ์”** ที่สำคัญ ได้แก่ การยกระดับและต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ การเพิ่มพื้นที่การแสดงออกของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างยั่งยืนมีศักดิ์ศรี และ

การพึ่งตนเองของชุมชน อันสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ ๑๖

ดังนั้น คณะทำงานจัดทำ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม ภายใต้แนวคิดไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม ในคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา จึงได้ทำการศึกษาวิจัยโดยคำนึงถึงบริบทแวดล้อมทางด้านกฎหมาย แผนยุทธศาสตร์ และนโยบายทั้งในระดับสากล ระดับชาติ และหน่วยงาน รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดที่ว่าด้วยทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ แนวคิดว่าการบริหารจัดการพื้นที่ภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม แนวคิดที่ว่าด้วยวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม และธุรกิจเพื่อสังคมและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาครัฐท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมตลอดจนข้อกฎหมายและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รูปที่ ๑.๐ กรอบแนวคิดการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม ภายใต้แนวคิดไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

ศึกษาอะไรกันบ้าง

(๑) ศึกษารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม

(๒) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการนำทุนทางวัฒนธรรมมาใช้ประโยชน์ ผ่านการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม

(๓) วิเคราะห์ผลกระทบจากการนำทุนวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมมาใช้ประโยชน์ผ่านการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม

(๔) เพื่อศึกษา ทบทวน วิเคราะห์ กฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม และ

(๕) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขและเพิ่มเติมร่างกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม

ศึกษาอย่างไร

กระบวนการศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ ภาคีเครือข่าย ๓ ภาคส่วนใน ๒๘ พื้นที่จาก ๒๑ จังหวัดทั่วประเทศทุกภูมิภาค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การประชุมกลุ่มย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการ และเวทีรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย รวม ๔ ครั้ง ประกอบด้วย ๑) การเปิดพื้นที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ ในหัวข้อ “ภูมิบ้าน ภูมิเมืองกระบี่” เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ๒) การเปิดภูมิพื้นที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม ๔ ภูมิภาค เมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ๓) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด “การเปิดภูมิพื้นที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม (องค์การภาครัฐ เอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ และ ๔) การจัดประชุมร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย เมื่อพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้รูปแบบการวิเคราะห์รายละเอียด (Descriptive Analysis) การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ (Comparative Analysis) และการสังเคราะห์บทเรียน (Synthesis) ที่เกิดจากกรณีศึกษา

ผลการศึกษา

(๑) ปัจจัยความสำเร็จ (Key Success Factors) ในการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม คือ การมีเครือข่ายที่กว้างขวางครอบคลุมการบริหารจัดการทุนวัฒนธรรมทุกรูปแบบ มีความพร้อมด้านงบประมาณ กฎหมาย คณะทำงานมีเป้าประสงค์หรือตัวชี้วัดการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการกำหนดโครงสร้าง บทบาทหน้าที่การบริหารจัดการและการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นธรรม ซึ่งการบริหารจัดการนั้นอาจจะมีทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยทุนวัฒนธรรมที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มีหลายประเภท ได้แก่ อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ วิถีชีวิต ภูมิภาษา ทัศนศิลป์คติดศิลป์ วรรณศิลป์ จิตรกรรม สถาปัตยกรรม หัตถกรรม อาหาร การแต่งกาย ชุดความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ชุดความเชื่อ แหล่งโบราณสถาน และภูมิปัญญาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) ผลกระทบเชิงบวก (Positive Impact) จากการนำทุนวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม มาใช้ประโยชน์ผ่านการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม

๒.๑ การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ พบว่าการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรมช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือน โดยเฉลี่ย ๑๒,๕๐๐ บาท/เดือน ส่วนรายได้ชุมชนเฉลี่ย ๓๔๑,๕๘๓ บาท/เดือน นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากผ่านการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ส่วนด้านคุณค่าทางสังคมการเปิดภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรมช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจเพิ่มระดับความร่วมมือของคนในชุมชนให้เข้มแข็งเกิดการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น และทำให้ทุกคนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

๒.๒ ผลตอบแทนการลงทุน การนำทุนวัฒนธรรมมาบริหารจัดการและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในชุมชน สามารถสร้างผลตอบแทนการลงทุน (Return of Investment: ROI) ก่อให้เกิดรายได้รวมในระบบเศรษฐกิจระดับฐานรากมากกว่า ๗.๕๐ เท่าตัวของเม็ดเงินที่ลงทุน ขณะที่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - ๑๙ ทำให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจหมุนเวียนอยู่ที่ ๕.๕๐ เท่าตัวของเม็ดเงินที่ลงทุน

(๓) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด

กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมเป็นอุปสรรคและข้อจำกัด ในการสร้างและพัฒนาภาคีไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม โดยสรุปได้ว่า ภาครัฐ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรเข้าไปดูแลแหล่งโบราณสถาน และมีข้อจำกัดในการสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ในส่วนภาคเอกชน คือ การที่ไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมและสนับสนุนเงินทุน เพื่อบริหารจัดการดูแลพื้นที่โบราณสถานและโบราณวัตถุและการมีความไม่แน่ใจในการขอใช้สิทธิลดหย่อนภาษีจากการสนับสนุนกิจกรรมของไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่น ในส่วนของภาคประชาสังคม คือ การมีต้นทุนสูงในการเข้าสถานที่ของหน่วยงานภาครัฐ การขาดเงินทุนสนับสนุนการขับเคลื่อน พัฒนา และต่อยอดการนำทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(๑) ภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการเปิดภูมิทัศน์ที่ศิลปวัฒนธรรมให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

(๑.๑) สร้างความตระหนักให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญร่วมกันในการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การสืบสานต่อยอดเพื่อการอนุรักษ์การศึกษา การท่องเที่ยว และการสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ สานพลัง การเกาะเกี่ยวทางสังคมระหว่างคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่ ผสานเข้ากับจิตสำนึกรักท้องถิ่นบนฐานทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่

(๑.๒) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการทำงานร่วมกันเพื่อบริหารจัดการทุนทางวัฒนธรรมให้เกิดประโยชน์

(๑.๓) สร้างกลไกความร่วมมือของทุกภาคส่วนให้เกิดความสอดคล้องในพื้นที่และมีการจัดกระบวนการทำงานที่เหมาะสมในรูปแบบ “ไตรภาคี” ประกอบด้วยภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

(๒) ภาครัฐส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการนำทุนทางวัฒนธรรมมาใช้ประโยชน์ โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

(๒.๑) ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมระดมความคิดในการค้นหาแนวทางร่วมกันขับเคลื่อน

(๒.๒) ให้สถาบันการศึกษา พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา การวิจัยและพัฒนา เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันบนฐานทุนวัฒนธรรม

(๒.๓) พัฒนากฎหมาย เพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของภาครัฐ และภาคเอกชน ในกรณีของภาครัฐ

เพื่อส่งเสริมการดำเนินการภายใต้วิถีวัฒนธรรมของชุมชนสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับชุมชน เน้นการพัฒนาคนให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการ รวมทั้งเป็นกฎหมายหลัก ที่ลดอุปสรรคและข้อจำกัด ในการระดมและแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกัน ตลอดจนปรับปรุงกฎหมายและระเบียบให้หน่วยงานภาครัฐสามารถระดมทุน และแลกเปลี่ยนทรัพยากรได้โดยสะดวก ส่วนกรณีของภาคเอกชน ควรเพิ่มสิทธิการลดหย่อนภาษี เพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนได้สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรเพื่อสนับสนุนไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม และอาจมีมาตรการกระตุ้นผ่านกลไกต่าง ๆ เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น

(๓.) ภาครัฐควรกำหนดนโยบายด้านการลงทุนทางวัฒนธรรม หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์และกำหนดนโยบายร่วมกับภาคีเครือข่าย ทั้งในและนอกพื้นที่และภาคีเครือข่ายจะต้องผลักดันการนำทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของประเทศบนฐานวัฒนธรรม ด้วยการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์แบบครบวงจร เริ่มตั้งแต่การจัดการความรู้ทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่พัฒนาศักยภาพเป็นแหล่งการเรียนรู้หรือ การส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างโอกาสสร้างแรงงานและเพิ่มรายได้ รวมถึงการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดเอกลักษณ์ชุมชน เป็นชุมชนต้นแบบที่มีศักยภาพและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น

(๔) จัดทำกฎหมาย “(ร่าง) พระราชบัญญัติไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. ....” เพื่อสร้างระบบนิเวศที่เกื้อกูล

การบริหารจัดการเพื่อการขับเคลื่อนทุนทางวัฒนธรรม จำเป็นต้องมีกฎหมายเฉพาะรองรับเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน ฉะนั้นภาครัฐจำเป็นต้องมีกระบวนการพัฒนาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องผ่านหน่วยงานภาครัฐหรือคณะทำงานที่รัฐมอบหมายในลักษณะขององค์กรหรือคณะทำงานทางวัฒนธรรมที่สามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางสำหรับทุกองค์กรภาคีเครือข่าย เนื่องจากทุนทางวัฒนธรรมเป็นทรัพยากรร่วมกันของทุกคนในชุมชน สังคม และบางรูปแบบยังเป็นสื่อสัมพันธ์สายใยเชื่อมโยงให้สมาชิกชุมชน สังคม มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

นอกจากนี้ การสนับสนุนการกระจายอำนาจและบทบาทในการดำเนินงานทางศิลปวัฒนธรรม ควรต้องเปิดโอกาสให้องค์กรระดับชุมชน ชาวบ้าน หรือบุคลากรในท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมสำคัญ และมีโอกาสเป็นเจ้าของในการดำเนินงานทางศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการนำทุนทางวัฒนธรรมมาใช้ประโยชน์ผ่านการเปิดภูมิทัศน์ที่ศิลปวัฒนธรรม โดยหน่วยงานภาครัฐจะทำหน้าที่เพียงกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงาน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการยก (ร่าง) พระราชบัญญัติไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. .... เพื่อเป็นการส่งเสริมการดำเนินงานภายใต้วิถีการดำเนินงานของชุมชน ขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพของทุนทางวัฒนธรรม พัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการผ่านภาคีเครือข่าย ซึ่งจะเป็นกลไกขับเคลื่อนสำคัญให้คนไทยได้เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและดึงคุณค่าเหล่านั้นพัฒนาเป็นโอกาสทางเศรษฐกิจของชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม ผู้ประกอบการทางวัฒนธรรม สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ชุมชน

(๕) ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐ เป็นเจ้าภาพหลักในการเพิ่มความเข้มแข็งของกลไกไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมระดับพื้นที่

(๒) กระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) ควรเพิ่มแรงจูงใจทางภาษีเพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมและสนับสนุนงบประมาณในการขับเคลื่อนไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมระดับพื้นที่

(๓) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนดแนวทางบริการชุมชนให้มหาวิทยาลัยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางฐานข้อมูลสารสนเทศ การวิจัย และพัฒนาต่อยอดพัฒนาพื้นที่แห่งการเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้และอนุรักษ์ตลอดจนส่งเสริมการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางวัฒนธรรม ผู้ประกอบการวัฒนธรรม หรือการบริการทางวัฒนธรรมผ่านหน่วยงาน

(๔) กระทรวงมหาดไทย แก้ไขกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา

และใช้ประโยชน์จากทุนทางวัฒนธรรมของประชาชนท้องถิ่นและเมืองรวมทั้งในพื้นที่โบราณสถานได้โดยสะดวก และควรระเบียบกระทรวงมหาดไทยเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างศิลปินภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอันที่จะร่วมกันกำหนดแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะและการจัดเก็บค่าธรรมเนียม นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทยควรแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การจัดกิจกรรมสาธารณะ การส่งเสริมกีฬาและการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้เกื้อกูลการขับเคลื่อนแนวคิดไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น

(๕) กระทรวงวัฒนธรรม (กรมศิลปากร) ควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการและสนับสนุนงบประมาณเพื่อบริหารจัดการและดูแลพื้นที่โบราณสถานและโบราณวัตถุ โดยเป็นเจ้าของภาพหลักในการผลักดันการแก้ไขและเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

(๖) กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรร่วมกันพัฒนาสื่อดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อเป็นพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลประเพณีวัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับการศึกษาค้นคว้า และการเรียนรู้ของคนรุ่นหลัง และ

(๗) กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อกิจกรรมภูมิพื้นที่ศิลปวัฒนธรรมเป็นงานประจำเชิงนโยบายอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมกับทุกพื้นที่ของทุกจังหวัด เพื่อให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นอีกหนึ่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

หากเปรียบประเทศไทยเหมือนดัง **“ต้นไม้ใหญ่”** เศรษฐกิจ คือ ราก สังคม คือ ลำต้น การเมือง คือ เรือนยอด **“ศิลปวัฒนธรรม”** คือ **“ดอกผล”** ซึ่งทุกส่วนจะต้องทำงานร่วมกันอย่างมีเอกภาพ ทำให้สิ่งสามารถเติบโตต่อไปได้ทุกส่วนของต้นไม้ **“ของเก่าไม่หายและของใหม่ไม่หุด”** ที่ผ่านมาการบริหารจัดการศิลปวัฒนธรรม เป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนเท่านั้น แต่การทำงานของภาคประชาชนยังขาดการสนับสนุน หากต้องการให้ต้นไม้ใหญ่เติบโตต่อไป จำเป็นต้องมีกลไกการทำงานร่วมกันและร่วมมือกันขับเคลื่อน **“แนวคิดไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม”** ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งจะนำมาซึ่งประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม จรรโลงวัฒนธรรมให้เกิดความยั่งยืนได้ต่อไป

อาจารย์เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

ในการปาฐกถาพิเศษ เรื่อง การเปิดพื้นที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม
วันพุธที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔ ณ อาคารรัฐสภา

เล่งเซอร์ไมเน่ (ชื่อเสอแฉะ)

ภาครัฐ

- ภาครัฐ สนับสนุนตลาดปลัดาน หอยขิม ส่งมอบพื้นที่และทรัพยากรระหว่างกันได้โดยสะดวก
- ภาครัฐเป็นผู้อำนวยการควบคุมตลาดในบางประเภทการพัฒนาภาคใต้ ไตรภาคีที่มีความเข้มแข็ง
- ภาครัฐสนับสนุนและส่งเสริม หอยขิม และภาคการจัดการความรู้อื่นๆ
- อย.ค. สนับสนุนผู้ประกอบการ สิ้นเปลือง ไร้ความคุ้มค่า
- อย.ท. มีภาคใต้ที่เข้มแข็งทั้งใช้พื้นที่เพื่อองค์ความรู้

ภาคเอกชน

- มี CSR สนับสนุนงบประมาณด้านวิจัยโครงการ
- แบบลงทุนระยะยาวได้ภาคใต้ที่อบอุ่นตั้งแต่ตั้ง ๓ ได้
- ส่งมอบทรัพยากรและมีส่วนร่วมบริหารจัดการในบางสถาน
- และ มีส่วนร่วมร่วมกับภาครัฐและภาคประชาชนสังคมได้โดยสะดวก

ภาคประชาสังคม

- มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ภาครัฐ
- และศูนย์บริการและนำจัดการชุมชนวัฒนธรรม

- ประชาชน/ศิลปิน/วิทยุชาวบ้าน ได้รับกระแสข่าวและเข้าร่วมร่วมจัดกิจกรรมวัฒนธรรมที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วอแฉะ อีตตินใจ ดำเนินการ และรับผิดชอบร่วมกัน

กัจฉัตวิชัย (อุปสรรค)

- อุป.ท.
- ไม่สามารถสนับสนุนดูแลในบางสถาน
- รัฐบาลที่ต่างมุมมองนโยบายในการใช้พื้นที่สูง
- มีข้อจำกัดงบประมาณสนับสนุนศิลปวัฒนธรรม

ภาคเอกชน

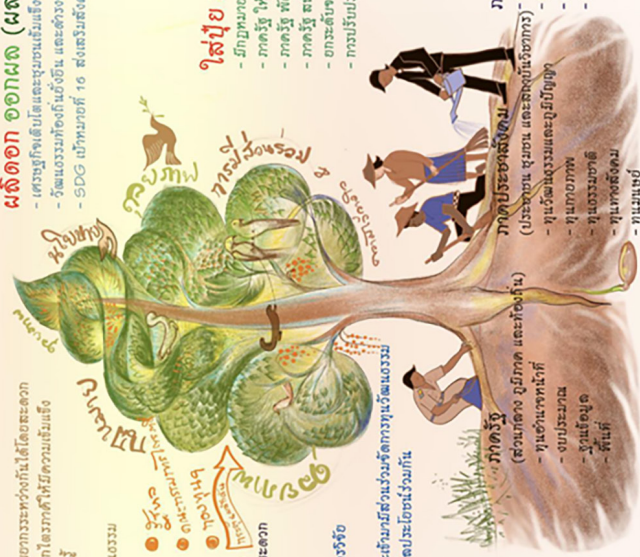
- ไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมและสนับสนุนงบประมาณดูแลไม่ว่า
- ไม่ชัดเจนในการใช้สิทธิ์ตลาดช่องว่าง

ผลิตภัณฑ์ ออกผล (ผลิตภัณฑ์)

- เศรษฐกิจเติบโตและชุมชนเข้มแข็งจากฐานราก
- วัฒนธรรมท้องถิ่นยั่งยืน และดำรงอย่างมีศักดิ์ศรี
- SDG ปักหมุดที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและวางรากฐานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

วิสัย วดน้ำ พวงแฉะ (ไตรภาคี)

- มีกฎหมายเฉพาะจังหวัด
- ภาครัฐ ให้การส่งเสริมความเข้มแข็งทางโลก ๘ ด้าน
- ภาครัฐ พัฒนาศูนย์วิจัยและภาครจัดการความรู้
- ภาครัฐ สนับสนุนการวิจัย
- ยกระดับทะเลเป็นเป็นสีเขียว
- การปรับปรุงและพัฒนาทุกหมวด

ชุมชนเข้มแข็ง การพัฒนาที่ยั่งยืน

ภูมิทัศน์ที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมภายใต้แนวคิดภูมิทัศน์ที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

(ร่าง) พระราชบัญญัติไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. ...

บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมการจัดการเปิดพื้นที่สาธารณะและส่งเสริมการนำทุนวัฒนธรรมเพื่อมาขับเคลื่อนคุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้รัฐมีหน้าที่อนุรักษ์ฟื้นฟูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งได้บัญญัติให้บุคคลและชุมชนมีสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินการดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

โดยที่ศิลปะและวัฒนธรรม มีส่วนสำคัญในการหล่อหลอม สร้างเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้ได้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ในของชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศชาติ ตลอดจนสามารถนำคุณค่าทางศิลปะและทุนวัฒนธรรมมาเป็นพลังในการพัฒนานโยบายและพลังแนวรุกในการ

สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เศรษฐกิจดิจิทัล และการพัฒนาที่ยั่งยืน การขับเคลื่อนในมิติต่าง ๆ จากการยกระดับทุนวัฒนธรรม จะนำไปสู่สังคมและประเทศชาติที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแบบอย่างของนานาชาติอารยประเทศได้ในที่สุด

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จำเป็นต้องส่งเสริมการสานพลังยกระดับทุนวัฒนธรรมและบูรณาการการทำงานแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเป็นไตรภาคีอย่างมีคุณภาพ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้เกิดการจัดการและพัฒนาการเปิดพื้นที่สาธารณะทางวัฒนธรรมและเกิดการขับเคลื่อนคุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

ร่าง

พระราชบัญญัติไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. ....

.....
 .....
 .....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “**พระราชบัญญัติไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. ....**”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“**พื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม**” หมายความว่าพื้นที่ทางกายภาพ ได้แก่ อาคาร หรือที่โล่ง หรือพื้นที่กรรมสิทธิ์พื้นที่

ในเชิงกลไกเพื่อการบริหารจัดการทุนวัฒนธรรม ซึ่งอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน และจัดให้มีขึ้นสำหรับการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติและหมายรวมถึงพื้นที่สื่อสารสาธารณะได้แก่ สื่อสารมวลชนสื่อสังคมออนไลน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาและใช้ประโยชน์พื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม ตามวรรค ๑ ให้หน่วยงานของรัฐผู้ถือกรรมสิทธิ์สิทธิครอบครอง หรือสิทธิการใช้ประโยชน์พื้นที่นั้น ๆ สามารถยกเว้นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าเช่า หรือค่าบริการการใช้สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งให้ร่วมอำนวยความสะดวกตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ

“ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม” หมายความว่า กระบวนการที่มีองค์ประกอบสมาชิก ที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งผู้สร้าง ผู้เสพ และผู้สนับสนุนงานศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่คำนึงถึงการมีกระบวนการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบและทั่วถึงในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปะและวัฒนธรรม และให้หมายรวมถึง กระบวนการจัดประชุมอย่างมีส่วนร่วมที่สานพลังทุนวัฒนธรรมในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเรียนรู้อย่างสมานฉันท์ โดยเฉพาะภาคประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน ศิลปิน นักวิชาการเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะนโยบายสาธารณะ รวมถึงแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปะและวัฒนธรรม

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับนโยบายไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติ

“คณะกรรมการไตรภาคี” หมายความว่า คณะกรรมการไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

“คณะกรรมการจัดกระบวนการประชุมไตรภาคี” หมายความว่า คณะกรรมการจัดกระบวนการประชุมไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งในระดับชาติ ระดับพื้นที่ และเฉพาะประเด็น

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

แผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม

มาตรา ๕ แผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม ให้เป็นไปตามคณะกรรมการไตรภาคี ตามมาตรา ๑๒ (๑) และ (๒) โดยต้องมีแนวทางดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) สนับสนุนการพัฒนาผู้สร้าง ผู้เสพ และผู้สนับสนุนงานศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อสร้างดุลยภาพการจัดการด้านการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงสาม ภาคส่วนสำคัญ คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

(๒) สนับสนุนการพัฒนาคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม ให้มีบทบาทในการพัฒนามูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม โดยใช้ฐานคุณค่าทางศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และชุมชนและคำนึงถึงการประสานและบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

(๓) ส่งเสริมให้การเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ สื่อสร้างสรรค์และกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมพัฒนา ปกป้อง พัฒนา ฟื้นฟู อนุรักษ์ เผยแพร่ และสืบสานศิลปะและวัฒนธรรม พัฒนาแหล่งเรียนรู้และคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงการประสานและบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

(๔) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและเครือข่ายศิลปะและวัฒนธรรม

(๕) ส่งเสริมการศึกษา วิจัย การสร้างและการจัดการความรู้ทางศิลปะ และวัฒนธรรม

มาตรา ๖ การจัดทำนโยบายและแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม ให้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกภาคส่วน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการไตรภาคีกำหนด

หมวด ๒

คณะกรรมการไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

มาตรา ๗ ให้มี คณะกรรมการไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม จำนวน ๔๗ คนประกอบด้วย

(๑) กรรมการซึ่งมาจากสมาชิกประเภทผู้ประกอบอาชีพศิลปินหรือปฏิบัติงานด้านศิลปะ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในด้านต่าง ๆ เช่น คีตกิลป์ ทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ ศิลปะการแสดง มัณฑนศิลป์

ภาพยนตร์ สถาปัตยกรรม การออกแบบ ศิลปะประยุกต์ลงคะแนน
เลือกกันเองในแต่ละด้านให้เหลือด้านละสองคน

(๒) กรรมการซึ่งมาจากสมาชิกประเภทผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ
ด้านวัฒนธรรมหรือขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านประวัติศาสตร์ และด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน ลงคะแนนเลือก
กันเองในแต่ละด้านให้เหลือด้านละหนึ่งคน

(๓) กรรมการซึ่งมาจากสมาชิกประเภทผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา
ที่จัดการเรียน การสอนและให้ปริญญาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับ
ศิลปะและวัฒนธรรม ลงคะแนนเลือกกันเองให้เหลือสามคน

(๔) กรรมการซึ่งมาจากสมาชิกประเภทผู้แทนองค์กรเอกชนที่มี
วัตถุประสงค์ ในการส่งเสริม พัฒนา ปกป้อง ฟื้นฟู อนุรักษ์
เผยแพร่ และสืบสานศิลปะและวัฒนธรรม ลงคะแนนเลือกกันเอง
ให้เหลือสี่คน

(๕) กรรมการซึ่งมาจากสมาชิกประเภทผู้แทนองค์กรเอกชนที่มี
วัตถุประสงค์เกี่ยวกับการพัฒนา คุ่มครองหรือช่วยเหลือในด้านเด็ก
เยาวชน ด้านผู้พิการ ด้านผู้สูงอายุด้านชาติพันธุ์ ด้านครอบครัว
ด้านสตรี ด้านสื่อสารมวลชน ด้านสาธารณสุข ด้านผู้บริโภคและ
ด้านแรงงาน ลงคะแนนเลือกกันเองในแต่ละด้านให้เหลือด้านละหนึ่ง
คน

(๖) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงพาณิชย์
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวง
อุดมศึกษาฯ ปลัดกระทรวงดิจิทัลฯ และปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ให้กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) เลือกกันเองเป็น
ประธานกรรมการ หนึ่งคน และรองประธานกรรมการสองคน

ให้เลขาธิการเป็นเลขาธิการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่
ของสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่จัดแจ้งการเข้าเป็นสมาชิก

(๓) มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้สำหรับสมาชิกในแต่ละประเภท

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช

(๒) เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือเป็นผู้ที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันที่จัดแจ้งการเข้าเป็นสมาชิกเว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

(๕) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๖) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการที่กระทำกับกองทุน หรือในกิจการที่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๙ การได้มาซึ่งกรรมการตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้เลขาธิการดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศประเภทสมาชิกและด้านที่มีสิทธิได้รับการคัดเลือก พร้อมนิยาม และคำอธิบาย เพื่อประโยชน์ในการรับจดแจ้งการเข้า เป็นสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการไตรภาคี ศิลปะและวัฒนธรรม กำหนด

(๒) ประกาศเปิดรับจดแจ้งการเข้าเป็นสมาชิก โดยการจดแจ้ง จะระบุประเภทสมาชิกและด้านที่ประสงค์จะรับการคัดเลือกเกินกว่า หนึ่งด้านไม่ได้

(๓) ตรวจสอบวัตถุประสงค์ขององค์กรเอกชน คุณสมบัติและ ลักษณะต้องห้ามของผู้ขอจดแจ้งการเข้าเป็นสมาชิกตามมาตรา ๘

(๔) เสนอให้คณะกรรมการไตรภาคีแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา ในกรณีที่สมาชิกประเภทและด้านใดไม่มีผู้ขอจดแจ้งการเข้าเป็น สมาชิก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

(๕) ประกาศรายชื่อบุคคล ประเภทสมาชิกและด้านที่มีสิทธิได้ รับการคัดเลือก

(๖) จัดให้มีการคัดเลือกสมาชิก และจัดทำบัญชีผู้ได้รับคะแนน ลำดับรองลงไปในแต่ละประเภทสมาชิกและด้านที่เข้ารับการ คัดเลือกเพื่อบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรอง

มาตรา ๑๐ ให้กรรมการตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันประกาศแต่งตั้ง แต่ละดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกซึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับ หน้าที่

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการ ตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

(๔) คณะกรรมการไตรภาคีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย

กรรมการตามมาตรา ๗ (๓) (๔) หรือ (๕) นอกจากต้องพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งแล้วให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากการเป็นผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาหรือผู้แทนองค์กรเอกชนแล้วแต่กรณี

เมื่อกรรมการตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานประกาศให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อสำรองนั้นเลื่อนขึ้นมาเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง เว้นแต่ไม่มีรายชื่อเหลืออยู่ในบัญชีที่จะเลื่อนขึ้นมาแทนตำแหน่งที่ว่างขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

กรรมการที่เข้ามาแทนให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการกำกับนโยบาย

(๒) จัดทำนโยบาย แนวทางการส่งเสริม พัฒนา ปกป้อง ฟื้นฟู อนุรักษ์ เผยแพร่ และสืบสานศิลปะ และวัฒนธรรม รวมถึงการพัฒนามูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม โดยใช้ฐานคุณค่าทางศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการกำกับนโยบาย

(๓) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามแผน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการกำกับนโยบาย

(๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านศิลปะและวัฒนธรรม โดยจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้องโดยในมิติต่าง ๆ รวมถึงกระบวนการจัดประชุมไตรภาคีระดับชาติ ระดับพื้นที่ และเฉพาะประเด็น เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม และการกำหนดนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในกระบวนการจัดประชุมไตรภาคีเฉพาะประเด็น ระดับพื้นที่ และระดับชาติ รวมถึงติดตามการขับเคลื่อนมติไตรภาคี

(๖) เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติด้านการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรม ที่มีบทบาทในการพัฒนามูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม และติดตามผลการดำเนินงานตามที่ได้เสนอแนะหรือให้คำปรึกษาดังกล่าวพร้อมทั้งเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ

(๗) ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานประจำปี แผนการเงิน และงบประมาณประจำปีของสำนักงาน

(๘) ออกแบบ พัฒนา จัดตั้ง หรือมอบหมายให้บุคคล กลุ่มบุคคล เครือข่ายคณะหรือนิติบุคคลหนึ่ง ปฏิบัติงานของสำนักงานในระดับพื้นที่จังหวัด โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

(๙) ออกข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนตามแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม

(๑๐) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจัดประชุม การบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๑๑) ออกข้อบังคับว่าด้วยการคัดเลือกเลขาธิการ การปฏิบัติงาน การมอบอำนาจ และการประเมินผลการทำงานของเลขาธิการ

(๑๒) ออกข้อบังคับว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและการปฏิบัติหน้าที่

(๑๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดแจ้งการเข้าเป็นสมาชิก

(๑๔) แต่งตั้งที่ปรึกษา และคณะอนุกรรมการตามความเห็นสมควร เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๕) ประสานให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการนำแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม และมติคณะกรรมการไตรภาคีไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๖) ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการตามแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม รวมถึงนโยบายศิลปะและวัฒนธรรมอาเซียน และที่เกี่ยวข้องกับนานาชาติอารยประเทศ

(๑๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่มีกฎหมายอื่นบัญญัติไว้

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการไตรภาคีและคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๒ (๑๓)อาจเชิญข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสาร หรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการไตรภาคีและคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๒ (๑๓)

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการไตรภาคี และอนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับเบี้ยประชุม ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นในการดำเนินงานตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แต่มิให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่ง

หมวด ๓

คณะกรรมการกำกับนโยบายไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการกำกับนโยบายไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติ จำนวน ๑๔ คนประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดมศึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลฯ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสมาคมธนาคารไทย และประธานกรรมการไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม เป็นกรรมการ ให้รองประธานกรรมการไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการกำกับนโยบายไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และ

ภาคประชาชนดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม

(๓) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรมเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งเสนอมาตรการการแก้ไขปัญหาลุทธิการปฏิบัติการตามแผนดังกล่าว

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการกำกับนโยบายไตรภาคีศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณา ศึกษา เสนอแนะ หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

หมวด ๔

การจัดกระบวนการประชุมไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการไตรภาคีแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดกระบวนการประชุมไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม เพื่อทำหน้าที่จัดกระบวนการประชุมไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมเฉพาะประเด็นระดับพื้นที่ และระดับชาติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ (๕)

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการไตรภาคีต้องกำหนดให้มีกระบวนการประชุมไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมระดับชาติอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อนำเสนอร่างนโยบายและแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม ต่อสมาชิกเพื่อพิจารณาก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายไตรภาคีต่อไป

หมวด ๕

สำนักงานไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

มาตรา ๒๐ ให้มีสำนักงานไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐ

ที่เป็นนิติบุคคล และไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๒๑ ให้ สำนักงาน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำร่างนโยบายและแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม ตามกรอบแนวทางและมติของคณะกรรมการไตรภาคี

(๒) จัดทำร่างแผนปฏิบัติการประจำปีภายใต้แผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามแผน

(๓) จัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี แผนการเงินและงบประมาณประจำปีของสำนักงาน เสนอต่อคณะกรรมการไตรภาคี เพื่อให้ความเห็นชอบ

การพิจารณาโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการขับเคลื่อนไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมให้กับหน่วยงาน หรือภาคส่วนต่างๆ ภายใต้แผนการดำเนินงานประจำปี แผนการเงินและงบประมาณประจำปีของสำนักงาน ให้สำนักงานคำนึงถึงบริบทแวดล้อม สภาพปัญหาความจำเป็น และความต้องการของประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่นั้น ๆ รวมทั้งสอดคล้องกับหลักการส่งเสริมการพึ่งตนเองและการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบการพิจารณาด้วย

(๔) สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการไตรภาคี คณะกรรมการกำกับนโยบายไตรภาคีและคณะกรรมการบริหารกองทุนไตรภาคี

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกระบวนการประชุมไตรภาคีทุกระดับ ทั้งระดับชาติ ระดับพื้นที่ และเฉพาะประเด็น ตามนโยบายและแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม

(๖) ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินการของสำนักงาน รวมทั้งเสนอแผนการส่งเสริมและสนับสนุนไตรภาคี ตามนโยบายและแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม แผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ

(๗) จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการไตรภาคี คณะกรรมการกำกับนโยบายไตรภาคี และคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๒ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการไตรภาคีเป็นผู้แต่งตั้ง

เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการบริหารงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม สามารถทำงานให้แก่สำนักงาน

ได้เต็มเวลา มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง และต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

มาตรา ๒๓ เลขาธิการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้คณะกรรมการไตรภาคี เป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการทำงานของเลขาธิการ

มาตรา ๒๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ออกตามกรณีที่กำหนดไว้ในข้อตกลงระหว่างคณะกรรมการไตรภาคีกับเลขาธิการ

(๔) คณะกรรมการไตรภาคีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

มาตรา ๒๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม” ในสำนักงาน เป็นทุนหมุนเวียน สำหรับใช้จ่ายเพื่อการดำเนินการตามแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม และการดำเนินงานของคณะกรรมการไตรภาคีโดยประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนประเดิมจากรัฐบาล และเงินอุดหนุนอื่นจากรัฐบาล ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๒) เงินสมทบ หรือเงินอุดหนุน หรือเงินบริจาค จากภาคเอกชน หรือองค์กรอื่น รวมทั้งจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๓) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินการ

(๔) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินของกองทุน

การได้มาซึ่งเงินและทรัพย์สินตาม (๑) หรือ (๒) ที่ผู้ให้ได้รับอนุญาตนารมณแห่งการให้ นั้น เพื่อประโยชน์แก่พื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรมวัฒนธรรมแห่งใดเป็นการเฉพาะให้กองทุนไตรภาคีศิลปวัฒนธรรมจัดสรรเงินหรือทรัพย์สินตามเจตนารมณนั้น ทั้งนี้มิให้กระทบถึงการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการอื่นใดที่คณะกรรมการไตรภาคีกำหนด

มาตรา ๒๖ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม

(๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกระบวนการประชุมไตรภาคีทุกระดับ ทั้งระดับชาติ ระดับพื้นที่ และเฉพาะประเด็น ตามมติคณะกรรมการไตรภาคี

(๓) ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการและการดำเนินการตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๗

ให้สำนักงานเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนและดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

เงินและทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งให้เป็นของสำนักงาน เพื่อใช้ประโยชน์ ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๗ ให้สำนักงานมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธารณะทางศิลปวัฒนธรรม และอำนาจเช่นว่านี้ ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ

- (๒) ก่อตั้งสิทธิ หรือกระทำการนิติกรรมใด ๆ
- (๓) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๔) กระทำการอื่นใดในบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับนโยบาย และแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยการเปิดพื้นที่สาธิตทาง ศิลปวัฒนธรรม และตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๖

การบัญชี การตรวจสอบ และการประเมินผล

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานจัดทำบัญชีตามหลักการบัญชีสากลและตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของกองทุน และให้รายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการสมัชชาอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้ประธานคณะกรรมการไตรภาคี แต่งตั้งพนักงาน เพื่อทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะและให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการไตรภาคี ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการไตรภาคีกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้สำนักงานจัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบแสดงฐานะทางการเงิน งบรายได้และค่าใช้จ่าย และงบกระแสเงินสด ส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน ในรายงานผลการสอบบัญชีให้แสดงความคิดเห็นเป็น

ข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด คุ่มค่า และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำบันทึกรายงานผลการ สอบบัญชีต่อคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนประสานงานกับสำนักงานการ ตรวจสอบเงินแผ่นดินอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับแผนการตรวจสอบการเงิน และการปรับปรุงทบทวนเพื่อให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการดำเนินการของ สำนักงานให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีธรรมาภิบาล นำเชื่อถือแก่สาธารณชน ตลอดจนมีการติดตามความก้าวหน้าและ การตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานให้เป็นไปตามโครงการ และแผนงานที่ได้จัดทำไว้ให้มีคณะกรรมการประเมินผลซึ่งเป็นบุคคล ภายนอกสำนักงาน ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานประจำปี ของสำนักงาน

มาตรา ๓๑ ให้สำนักงานจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการไตรภาคี คณะกรรมการ นโยบายไตรภาคี คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อพิจารณาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานในปีที่ล่วงมาแล้ว พร้อมทั้งงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชี พร้อมทั้งเปิดเผย ให้สาธารณชนทราบด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๒ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสำนักงาน ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมี

ความรู้ความสามารถด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นที่ยอมรับจำนวนสามคนเป็นกรรมการ และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการ และเลขาธิการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการไตรภาคีศิลปะ และวัฒนธรรมไปพลางก่อนจนกว่าจะมีคณะกรรมการไตรภาคีตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐบาลจัดสรรทุนประเดิมให้แก่กองทุนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ (๑)

ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมายจนกว่าคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเห็นว่าสำนักงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

รายชื่อคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑. นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	ประธานที่ปรึกษา
๒. นายธนภณ วัฒนกุล	ที่ปรึกษา
๓. นางสาวลักษมี ศรีสมเพ็ชร	ที่ปรึกษา

คณะกรรมการ

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.เกศินี ประทุมสุวรรณ	ประธานคณะกรรมการ
๒. ดร.दनัย หวังบุญชัย	รองประธานคณะกรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงวิทย์ พิมพะกรรณ์	คณะกรรมการ
๔. ดร.โคภษา เอี่ยมโอภาส	คณะกรรมการ
๕. นางสุมาลี สุวรรณกร	คณะกรรมการ
๖. ดร.ชัชวินธ์ ตันติเวชวานิชย์	คณะกรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ เอี่ยมสำอางค์	คณะกรรมการ
๘. นางสาวปาริชาติ แก้วเขียว	คณะกรรมการและเลขานุการ
๙. นางสาววรัญญา อยู่จรรยา	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

รายงานฉบับสมบูรณ์

